

Distriksplan for Frostisen reinbeitedistrikt

Perioden 2015-2016. Oppdatert 25.08.2015

Siidaandeler:

Per Olav Sara: 160863

Lars Mikkel Sara: 270880

Isak Vars: 220145

Øvrige medlemmer:

Per Olav Sara:

Med merker: Elna Sara, Johan Ingvar Sara, Inga Lisa Axman Sara, Inkeri Susanna Eira Fallås, Eila Máret Eira Fallås, Mikkel Martin Eira Fallås og Anne Wuolab.

Søker merke: Juhán Nikolaus Wuolab Wollberg, Per Heaika Wuolab Wollberg og Per Christian Wollberg og Kurt Rolfsen.

Lars Mikkel Sara:

Med merker: Nijllas Sara, Bertil Sara, Håvard Nuhtte Sara, Janita Elisabeth Sara, Piera Nijllas Sara og Jovna Ivvár Sara.

Søker merke: Stine Catrin Dalbakk, Isak Mathias Sara, Viktoria Nyborg, Hjørdis Svendsen, Kasper Johan Sara Tamara Lorentzen, Elle Saia Larsen Sara og Jan Åge Larsen.

Isak Vars:

Med merker: Johan Mathis Vars, Ole Nils Peder Vars, Robert Vars-Gaup, Ole Oskar Danielsen Vars.

Flyttmønster:

Distriktet utnytter områdene etter årstider. Flyttingen mellom beiteområdene skjer oftest uten transportmidler.

Vårflytting: april. Fra Vidrek via Arnesfjellene, videre mot Sjøfjellet, over Ivarmyra fram til Efjorden, Skarstad og Vargfjorden.

Kritiske punkter:

- smal og bratt flyttvei på dalsiden i Råna. Passering av hyttefelt. Kryssing av bilveien inn til Råndalen og Rånaelven.
- Friluftsområdet på Arnesfjellet, hunder og mennesker (kritisk for tidligfødte kalver).
- Passering av E6, strekningen Olaelva- Dypdalsåsen (3 km).

Høstflytting: september. Fra sommerbeite på Kufjellet, Anderskaret, Vargfjordfjellet, Rundtuva og Håfjellet over Ivarmyr og Sjøfjell til Geitvannet og svenske riksgrenseområdet Langvannet og Forsvannet.

Kritiske punkter:

- Passering av E6, strekningen Skarfossen-Dypdalsåsen (6 km).

Vinterflytting: desember. Fra høstlandet Sjøfjellet via Arnesfjellet fram til Råna, Vidrek og sørsiden av Skjomenfjorden.

Kritiske punkter:

- Friluftsområdet på Arnesfjellet, hunder og mennesker.

Distriksplan for Frostisen reinbeitedistrikt

Perioden 2015-2016. Oppdatert 25.08.2015

- Kryssing av bilveien inn til Råndalen og Rånaelven. Passering av hyttefelt. Smal og bratt flyttvei på dalsiden i Råna.

Ved vedvarende dårlig føre og vær brukes dyretransport for flytting. Dette unngås dog i det lengste. Om det blir nødvendig, så brukes egen lastebil samt tilpassede biltilhengere.

Årstidsbeiter:

Vårland: Ballangshalvøya, vest for E6.

Sommerland: Ballangshalvøya, vest for E6.

Høstland: Sjøfjell og Geitvannet.

Skábma/Høstvinter: Geitvannet og områdene østover mot riksgrensen.

Vinterland: Vidrekhalvøya, Keipenjårga.

Kalvingsland: Ytre E fjord.

Reserveområder: Skarberget og Valleområdet, Barøya og andre øyer i E fjorden.

Beitesoner:

Distriktet er et helårsbeitedistrikt. Det ikke gjort noen inndeling i beitesoner eller fastsatt beitetidsbegrensninger for noen del av året.

Se kart:

<http://nordlandsatlas.no/flexviewers/reindrif/>

Reindrifskart finnes også på:

<http://kilden.skogoglandskap.no/map/kilden/index.jsp?fane=reindrif>

Beitebeskrivelse:

Noen vårbeiter ligger i jordbruksstrøk, og det medfører en del arbeid i løpet av våren. Kalvingslandet er bra, med gode vårbeiter og god overgang til sommerbeite.

Sommerbeitet lengst vest er bra i kjølige somrer, men kan være dårligere dersom det har vært lite snø om vinteren, og det blir en varm sommer. Sommerbeitene vest for Gihccejjekna er mye bedre i slike år. Bruk av dette området krever tett tilsyn med reinen og godt samarbeid med tilstøtende samebyer.

Høstbeitet varierer på samme måte som sommerbeitene. Skogspartier i tilknytning til sommerbeitet brukes tidlig på høsten. Senere på høsten brukes områdene øst for E6 til snøen gjør det mulig å flytte og slakte.

Vinterbeiter

Overgang til vinterbeite skjer vanligvis i november/desember. Vidrekfjellet (områdene vest for Skjomenfjorden) er vanligvis ganske sikre. For å komme dit er distriktet avhengig av gode snøforhold og islagte vatn. Beitebruken må veksle mellom dette området og andre vinterbeiteområder for å unngå for sterk beiting av lav.

Ballangshalvøya vest for E6 har varierende sikkerhet. Mot Skarstad er det en del mindre

Distriksplan for Frostisen reinbeitedistrikt

Perioden 2015-2016. Oppdatert 25.08.2015

lavereliggende områder som er sikre og kan benyttes i 3 av 5 år.

Områdene mellom Efjord og Tysfjord er mindre områder som kan benyttes i 2 av 6 år.

Skal man flytte hit, er det nødvendig med transport av rein. Det samme gjelder områdene mot Tysfjorden. Barøya er vanligvis sikker som vinterbeite, men er begrenset. Dersom alle andre vinterbeiter er låst, kan en tenke seg å bruke Barøya som vinterbeite, gjerne i kombinasjon med tilleggsforing. Her er det også færre rovdyr.

Rettigheter og områdebruk

Distriktet har som mål at alle siidaandeler har reinen sammen på alle årstidsbeiter. I en overgangsperiode godtar distriktet at en siidaandel som i dag driver for seg selv, kan opprettholde egen siida så lenge denne siidaandelen eksisterer. Denne midlertidige siidaandelen har brukt områdene på sørsida av Efjorden. Området mot Skarberget har vært brukt høst, vinter og vår. Om sommeren har reinen vært i tilgrensende høyfjellsområder. Reinen er nå flyttet lenger vestover fra E6 mot ytre deler av halvøya på vinteren.

Alle reineiere har like bruksrettigheter i hele distriktet, men det er gjort en midlertidig intern fordeling av beitene som beskrevet ovenfor.

Beitebruken som beskrives, er i tråd med samisk sedvane og tradisjonell utøvelse av reindrift i distriktet. Den beskrevne beitebruken gir rasjonelle bruksordninger slik reindriften drives i dag. Dette blir vurdert fortløpende i forbindelse med eventuelle endringer i beitebruken.

Svenske samebyers beitebruk:

Frostisen har inngått samarbeidsavtale med Girjas og Baste samebyer. Denne er vedlagt bruksreglene. Samarbeidsavtalen omfatter grensebeiteområdene med omtrent følgende utstrekning/grense: Kjordavatn, Skjombotn, Geitvatn, Isfjellet, Baugevatn, Sitasjaure tilbake til Kjordavatn. Området kalles Stuurrijda i områdeprotokollens § 14 (konvensjonen mellom Norge og Sverige om grenseoverskridende reindrift).

For øvrig forholder distriktet seg til områdene som er beskrevet i områdeprotokollen §§ 15 og 16 som er vedlagt konvensjonen mellom Norge og Sverige om grenseoverskridende reindrift.

Bruk av fremkomst- og transportmidler:

Lastebil for frakt av rein ved eventuell flytting. Båt ved transport av rein til og fra øyer. Transport av nødvendige utstyr til hytter på høstlandet brukes firehjulinger. Helikopter brukes kun i nødstilfeller.

Bruk av motorkjøretøy:

På vinter og snøføre kjøres det med snøscooter. Sommerhalvåret med barmark kjøres det med crosssykkel og firehjuling. Det fraktes utstyr med dem samt de brukes i mindre grad til samling av rein og flytting.

Bruksregler:

Det kan brukes motoriserte kjøretøy i hele distriktet, hele året. De brukes i forbindelse

Distriksplan for Frostisen reinbeitedistrikt

Perioden 2015-2016. Oppdatert 25.08.2015
med tilsyn, gjeting, samling, flytting, fôring, rekognosering, kadaverleding, utkjøring av rovdyråte, m.m., samt til transport av nødvendig utstyr og personer i forbindelse med tilsyn av rein.

Det brukes snøskuter på vinteren og barmarkskjøretøy vår, sommer og høst. Det kan også brukes helikopter eller andre luftfartøy i forbindelse med arbeidsoperasjoner i reindriften.

Båt med påhengsmotor brukes ved transport og fiske på innsjøer.

Motoriserte kjøretøy kan brukes av de som driver reindrift i Frostisen (står på melding om reindrift).

Innleid arbeidskraft som ikke tilhører en siidaandel, kan bare kjøre med tillatelse fra siidandelsleder eller distriktsleder.

I forbindelse med revisjon av arealbrukskart har Frostisen tegnet inn de mest brukte traseene for barmarkskjøring.

Oversikt over gjerder og anlegg:

1. Olalemme: merkegjerde
2. Håfjell: merkegjerde.
3. Brattåsen: hovedanlegg, slakt
4. Forsvannet: midlertidig gjerde
5. Sukkertoppen: midlertidig gjerde
6. Kobbvik: midlertidig gjerde
7. Leirpollmarka: hovedanlegg, slakt
8. Konvensjonsområdet, Stuurrijda: reingjerder for skilling

Hytter/ gammer

1. Gjeterhytte, Sennvatn (god standard)
2. Gamme, Sennvatn (dårlig standard)
3. Gjeterhytte, Geitvatn (god standard)
4. Gjeterhytte, Forsvatn (god standard)
5. Gjeterhytte, Langvatn (god standard)
6. Naust, Langvatn (god standard)
7. Gamme, Langvannet (dårlig standard)
8. Gamme, Botneidet (dårlig standard)
8. Gjeterhytte, Sukkertoppen (god standard). Eies privat av Per Olav Sara.
9. Gjeterhytte, Sommerskaret (god standard)

Administrative forhold, organisering

Distriktets hovedsete er i Ballangen kommune. Deler av beiteområdene for vinter ligger i Narvik kommune. Deler av reserveområdene for vinter ligger i Tysfjord kommune.

Distriksplan for Frostisen reinbeitedistrikt

Perioden 2015-2016. Oppdatert 25.08.2015

Reindriften etablert i Ballangen 1968 av familien Sara og Vars. Tidligere var området brukt av de svenske samebyene Girjás, Baste og Unná čearu. Nå er det foreslått nye konsesjonsområder for disse samebyene. Distriktet har inngått en samarbeidsavtale med samebyene som regulerer bruk av områdene langs riksgrensen.

Fra januar 2015 har distriktet startet om. Omorganiseringen av siida-andeler er blitt gjennomført, nye medlemmer har kommet til og distriktet har justert driften etter de reelle forholdene.

Styret består av de som eier siidá-andeler samt årsmøtevalgte vararepresentanter. Distriktets årsmøte har også valgt medlemmer til samarbeidsutvalget med samebyene, revisjonsutvalg, valgkomité og ulike arbeidsgrupper.

Reintall og produksjon

Reintallet opprettholdes på dagens nivå, dvs. det fastsettes et øvre reintall på 700 rein i vårflokk. Fordeling av reintallet avtales internt mellom siidá- andelseierne. Produksjonskravet reguleres av Reindriftsavtalen.

Forhold til tilgrensende reindrift:

Nord: Reinbeitedistriktet *Skjomen*, Per Niia.

Skjomenfjorden er en naturlig grense mellom distriktene. Ingen eller lite behov for felles arbeidsinnsats eller sammenblanding av reinflokkene.

Sør: Reinbeitedistriktet *Stájggo-Hábmer*, Per Isak Labba.

Tysfjorden er en naturlig grense mellom distriktene. Ingen behov for felles arbeidsinnsats eller sammenblanding av reinflokkene.

Sverige: Samebyene Girjás, Baste og Unná čearru. Stort behov for felles arbeidsinnsats og sammenblanding av reinflokkene. Viser til samarbeidsavtalen inngått med samebyene.

Distriktets behov

- sikret sammenhengende arealer på kalvingslandet og vinterlandet
- flyttveier
- sikret minimumsbeiter vinter og vår
- ro under kalving, arbeid med rein og permanent slakteanlegg.

Utfordringer for distriktet

- areal/inngrep: kalvingslandet er blitt til et hytteområde med stor aktivitet og ferdsel nettopp under kalvingstiden i mai. Dette skaper en urolig og kritisk kalvingstid.
- ferdsel/forstyrrelser: kalvingslandet i perioden mai. Merarbeid for distriktet.
- rovdyrproblematikk: det gjelder hele distriktet. Jerv, ørn, gaupe er de største problemene.

Distriksplan for Frostisen reinbeitedistrikt

Perioden 2015-2016. Oppdatert 25.08.2015

- Vernebestemmelser: høstlandet på Sjøfjell. Vanskeliggjør reindriftnas ferdsel samt naturlige bruk av naturressurser som bær, urter og medisinerplanter.